

PREVENTIVNÍ PROGRAM 21. ZŠ PLZEŇ

ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

OBSAH

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	2
2. ÚVOD PP	4
3. CÍLE PP PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025.....	4
4. CÍLOVÉ SKUPINY	6
5. SPECIFICKÁ PREVENCE OBSAŽENÁ VE ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU	7
6. SPECIFICKÁ PREVENCE REALIZOVANÁ V SAMOSTATNÝCH PREVENTIVNÍCH AKTIVITÁCH A PROGRAMECH.....	8
7. ÚKOLY JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍKŮ, ZAPOJENÍ ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ DO PP	12
8. ZÁVĚR, ŘÍZENÍ.....	14
9. PŘÍLOHY	14

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

21. ZŠ Plzeň se nachází v klidné části města Plzně – Slovany, v blízkosti konečné tramvaje č. 1, obývá zde dvě budovy – hlavní budovu nacházející se na Slovanské aleji 13 a vedlejší budovu v Ruské ulici. Založena byla v roce 1960 a již více než čtyřicet let má rozsáhlou tradici ve výuce cizích jazyků, ta je také pro školu prioritou, a i proto se její školní vzdělávací program jmenuje „Brána jazyků otevřená“.

V současné době se vyučuje anglický jazyk na prvním stupni od první třídy 3x – 4x týdně, u části tříd na prvním stupni probíhá bilingvní výuka výtvarné výchovy. Na druhém stupni si žáci od 6. třídy volí k anglickému jazyku německý nebo francouzský jazyk, výuka zde probíhá 3x až 4x týdně, v 7. třídě mohou žáci absolvovat nepovinný předmět ruský jazyk. Jako škola s rozšířenou výukou jazyků nabízíme našim žákům i využití spolupráce s partnerskými školami v zahraničí či kurzy a zkoušky Cambridge. Jako přípravné středisko cambridgeských zkoušek vlastníme certifikát Cambridge Assesment English. Díky ŠVP, které je zaměřeno na cizí jazyky, může být námi poskytované základní vzdělávání považováno za náročnější a snažíme se tak žáky motivovat a učit, jak si správně rozdělit čas na studium i zábavu.

Škola poskytuje žákům i pedagogům dobré zázemí pro výuku, je vybavena PC učebnou, novou učebnou robotiky, jazykovou laboratoří, cvičnou kuchyňkou, dílnou, třídou v přírodě, relaxační zahradou, čtyřmi víceúčelovými hřišti s umělým povrchem a atletickým oválem a dvěma tělocvičnami. Všechny učebny jsou vybaveny počítačovou technikou a interaktivními tabulemi či projektory pro zkvalitnění výuky na I. a II. stupni.

Pro více než 340 dětí školní družiny (dále jen ŠD) je k dispozici třináct oddělení, která fungují od 6:00 do 7:40 a dále po vyučování až do 17:00 (v den třídních aktivit do 18:00). Většina oddělení ŠD je umístěna v Ruské ulici v budově s novou přístavbou. Našim žákům nabízí ŠD také širokou škálu zájmových kroužků. Žákům i veřejnosti je také v odpoledních hodinách (mimo výuku) zpřístupněno školní hřiště i jeho vybavení. Díky tomu poskytuje škola žákům dobré zázemí k učení i trávení volného času.

Vedení školy ve školním roce 2024/2025:

- Ředitel školy: Mgr. Martin Prokop
- Zástupkyně ředitele po I. stupeň: Mgr. Markéta Spodniaková
- Zástupce ředitele pro II. stupeň: Mgr. Florindo Macaxi
- Zástupkyně ředitele – metodik: Mgr. Jitka Machová

K dispozici jsou žákům i rodičům následující poradenská pracoviště:

- Školní psycholog: Mgr. Pavla Roubalová
- Speciální pedagog: Mgr. Dagmar Drncová
- Poradce pro volbu povolání: Mgr. Hana Lukešová
- Metodik prevence: Mgr. Lenka Bednárová, Ph.D.

K 16. 9. 2024 naši školu navštěvuje 849 žáků ve 33 třídách (viz tabulka níže). Z toho je 103 cizí národnosti. Velká část z toho je tvořena žáky vietnamské národnosti, s jejichž organizací a zejména komunikací se zákonnými zástupci pomáhá občanské sdružení Slovíčko vedené panem Romanem Lisým.

	Počet tříd	Počet žáků
1. ročník ZŠ	5	126
2. ročník ZŠ	4	102
3. ročník ZŠ	4	90
4. ročník ZŠ	4	100
5. ročník ZŠ	4	106
6. ročník ZŠ	3	83
7. ročník ZŠ	3	86
8. ročník ZŠ	3	74
9. ročník ZŠ	3	82
Suma řádků	33	849

Jako škola jsme připraveni poskytnout odbornou péči žákům se specifickými poruchami učení, žákům vykazujícím rizikové chování i žákům nadaným.

2. ÚVOD PP

Preventivní program 21. ZŠ Plzeň (dále jen PP) je určen pro všechny žáky 1. – 9. tříd, jejich rodiče a pedagogické i nepedagogické pracovníky školy. PP je sestavován na základě: profesního citu (intuice), diskuzí s vedením školy a učitelským sborem, analýzy aktuální situace školy, sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce a evaluací (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce.

Primární prevence rizikového chování je soubor opatření, kterými předcházíme výskytu rizikového chování, omezujeme další rozvoj rizikového chování, zmírňujeme již existující formy tohoto chování a pomáháme řešit jeho důsledky.

3. CÍLE PP PRO ŠKOLNÍ ROK 2024/2025

Cíl číslo: 1	
Cíl:	Cílené zlepšování klimatu školy
Ukazatele dosažení cíle:	Sociometrie pod vedením školního psychologa. Funkce koordinátora pro ukrajinské žáky. Spolupráce s organizací Slovíčko, o. s. Pravidelné pohovory s třídními i netřídními učiteli. Třídnické hodiny. Konzultace a poradenská činnost školního psychologa. Den otevřených dveří pro rodiče i žáky (odpolední a dopolední část). Sportovní odpoledne „O pohár ředitele školy“. Pochod „Putování s jednadvacítkou“. Slavnost slabikáře.
Zdůvodnění cíle:	Získání zpětné vazby o sociálních vztazích mezi žáky i pedagogy je podstatné pro další rozvoj vzdělávání a fungování na ZŠ. V posledních letech může být navíc ovlivněno fluktuací ukrajinských žáků, kteří do tříd přibývají i během školního roku, je tedy důležité vědět, jak škola jako celek na nově vzniklou situaci reaguje.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Získávat zpětnou vazbu o klimatu ve třídách pravidelnými pohovory s třídními učiteli a dalšími pedagogy. Aktivně se zapojit do prevence rizikového chování. Usilovat o vzájemnou spolupráci mezi rodinou a školou (zapojovat rodiče do aktivit školy, svolat mimořádné aktivity v případě potřeby s předáním informací a materiálů). Zapojit celý pedagogický sbor školy do systému prevence a jeho další vzdělávání. Vytvářet nestresující prostředí pro žáky a zlepšovat jejich well-being. Vytvářet pozitivní motivace pro zapojení všech žáků do školních i mimoškolních aktivit.

Cíl číslo: 2	
Cíl:	Cílená podpora well-beingu žáků
Ukazatele dosažení cíle:	Realizované besedy pro 6. ročníky – Nestresuj se stresem, MP EDU Třídnické hodiny. Konzultace a poradenská činnost školního psychologa. Volnočasové aktivity nabízené školou a školní družinou. Doprovodné akce v Týdnu pro well-being (4. – 11. února 2025). Tvorba materiálů pro nástěnku Prevence, na které se podílí žáci i vyučující.
Zdůvodnění cíle:	V dnešní době je na žáky kladen výrazný tlak z různých stran – z výzkumů navíc vyplývá že až čtvrtina dospívajících nezažívá pocit duševní pohody ¹ .
Návaznost na dlouhodobé cíle:	K prevenci rizikového chování využívat různé příležitosti, formy a metody (např. besedy s odborníky, tematická divadelní a filmová představení, četba knih a časopisů s danou tematikou). Zapojit celý pedagogický sbor školy do systému prevence a jeho další vzdělávání Vytvářet nestresující prostředí pro žáky a zlepšovat jejich WELL-BEING. Vytvářet pozitivní motivace pro zapojení všech žáků do školních i mimoškolních aktivit.

Cíl číslo: 3	
Cíl:	Primární prevence v oblasti látkových i nelátkových závislostí
Ukazatele dosažení cíle:	Realizované besedy – Městská policie Plzeň (aj.). Výuka v hodinách OSR, VO (aj.). Třídnické hodiny – pravidelné informování žáků v oblasti primární prevence. Třídní schůzky/konzultace – pravidelné informování rodičů. Konzultace a poradenská činnost školního psychologa. Školou vytvořené materiály sociálního marketingu – vytváří ŠMP i žáci během vyučování. Zapojení žáků do tvorby preventivních materiálů (příklad: Nástěnka prevence).
Zdůvodnění cíle:	Zvýšený výskyt látek nejen návykových, ale i těch, které svým charakterem a použitím návykové látky připomínají (e-cigarety bez nikotinu, nikotinové sáčky, energetické sáčky).
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Systematicky vést žáky ke zdravému životnímu stylu. K prevenci rizikového chování využívat různé příležitosti, formy a metody (např. besedy s odborníky, tematická divadelní a filmová představení, četba knih a časopisů s danou tematikou).

¹ www.wellbeingveskole.cz, citováno dne 15. 9. 2025

Cíl číslo: 4	
Cíl:	Prevence rizikového sexuálního chování
Ukazatele dosažení cíle:	Realizované besedy pro 3., 5., 7. a 8. ročník – Národní iniciativa pro život, MP EDU. Výuka v hodinách OSR, VO, PŘ (aj.). Konzultace a poradenská činnost školního psychologa.
Zdůvodnění cíle:	Děti a mládež mají dnes mnoho možností, jak získat různorodé informace o své sexualitě, mnohdy je ovšem neumějí sami zpracovat. Ne vždy je jim v tomto také nápomocná rodina.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Systematicky vést žáky ke zdravému životnímu stylu. K prevenci rizikového chování využívat různé příležitosti, formy a metody (např. besedy s odborníky, tematická divadelní a filmová představení, četba knih a časopisů s danou tematikou).

Cíl číslo: 5	
Cíl:	Další vzdělávání pedagogických pracovníků
Ukazatele dosažení cíle:	Absolvované kurzy dalšího vzdělávání – příkladem: vedení třídnických hodin, český jazyk pro cizince (aj.). Využití dotací OP JAK. Pravidelné předávání informací k tématu primární prevence školním metodikem prevence (e-mailem, ústně během porad pedagogického sboru).
Zdůvodnění cíle:	Vzhledem ke změnám, které přinesly poslední roky (distanční výuka, příliv nových žáků, rozvoj technologií), je potřeba neustále rozvíjet a podporovat další vzdělání pedagogických pracovníků.
Návaznost na dlouhodobé cíle:	Zajistit vzdělávání školního metodika prevence, výchovného poradce i ostatních pedagogických, případně nepedagogických pracovníků. Zapojit celý pedagogický sbor školy do systému prevence a jeho další vzdělávání Nabízet pedagogům materiály využitelné ve výuce, postupy řešení krizových situací. K prevenci rizikového chování využívat různé příležitosti, formy a metody (např. besedy s odborníky, tematická divadelní a filmová představení, četba knih a časopisů s danou tematikou).

4. CÍLOVÉ SKUPINY

Cílovou skupinou jsou pro nás všichni žáci a pedagogové ZŠ. Přičemž zvláště je třeba zaměřit se na (1) děti se zdravotními problémy, (2) žáky se specifickými vzdělávacími potřebami, (3) žáky, kteří rizikové chování vykazují, (4) žáci ohrožení školním neúspěchem.

5. SPECIFICKÁ PREVENCE OBSAŽENÁ VE ŠKOLNÍM VZDĚLÁVACÍM PROGRAMU

	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. ročník ZŠ	7. ročník ZŠ	8. ročník ZŠ	9. ročník ZŠ	Suma sloupců
Prevence šikany a projevů agrese	10	8	5	6	10	6	6	4	6	61
Prevence kyberšikany	4	2	2	2	8	4	5	5	5	37
Prevence záškoláctví	5	5	5	5	3	4	4	2	2	35
Prevence rizikových sportů	6	5	4	4	4	2	2	2	3	32
Prevence rizikového chování v dopravě	6	7	5	5	7	3	3	1	1	38
Prevence rasismu a xenofobie	3	2	2	2	5	4	5	5	4	32
Prevence působení sekt a extrémistických náboženských směrů	1	1	2	3	3	3	4	4	6	27
Prevence rizikového sexuálního chování	3	1	2	2	3	2	6	8	9	36
Prevence užívání tabáku	2	2	1	1	3	2	4	4	2	21
Prevence užívání alkoholu	4	2	1	1	2	2	3	3	4	22
Prevence užívání dalších návykových látek	4	2	1	2	2	2	3	4	4	24
Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.)	4	5	1	1	3	3	4	4	4	29
Prevence poruch příjmu potravy	4	1	1	2	2	2	3	2	2	19
Prevence kriminálního chování	4	3	4	3	4	2	4	5	4	33
Prevence duševních onemocnění a psychických problémů	4	2	2	2	3	3	3	4	3	26
Suma řádků	64	48	38	41	62	44	59	57	59	472

6. SPECIFIKÁ PREVENCE REALIZOVANÁ V SAMOSTATNÝCH PREVENTIVNÍCH AKTIVITÁCH A PROGRAMECH

Naše škola si zakládá na široké nabídce doprovodných akcí, které pro žáky v rámci prevence každoročně organizujeme ve stále bohatším a pestřejším měříku (viz níže – *Besedy prevence rizikového chování, osobnostní a sociální rozvoj pro školní rok 2023/24*). Dlouhodobě spolupracujeme se strážníky z Městské policie Plzeň a v minulém školním roce jsme navázali opětovně spolupráci se Státní policií ČR. Každoročně překládáme Magistrátu města Plzně žádost o poskytnutí finanční dotace na podporu primární prevence rizikového chování. Díky tomu jsme společně s naší finanční spoluúčástí schopni zajistit velkou část primární prevence pro všechny žáky zdarma.

Příklady plánovaných aktivit pro tento školní rok:

Adaptační kurz

- Poskytovatel: 21. ZŠ Plzeň, školní psycholog, třídní učitelé
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Zážitekový program
 - Nácvik a trénink dovedností
- Realizováno pro 6. ročníky (3x2 vyučovací hodiny)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence šikany a projevů agrese
 - Prevence záškoláctví
 - Prevence rasismu a xenofobie
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Třídnické hodiny

- Poskytovatel: 21. ZŠ Plzeň, třídní učitelé
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Zážitekový program
 - Nácvik a trénink dovedností
 - Zapojení vrstevníků podobného věku (tzv. peer prvek)
- Realizováno 1.-9. ročník (pravidelně během školního roku)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů
 - Prevence šikany a projevů agrese
 - Prevence kyberšikany

Moje cesta na svět/Dobrodružství dospívání

- Poskytovatel: Národní iniciativa pro život, o.p.s.
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Zážitkový program
 - Nácvik a trénink dovedností
 - Zapojení vrstevníků podobného věku (tzv. peer prvek)
- Realizováno pro 3./5. ročníky (8x2 vyučovací hodiny)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence rizikového sexuálního chování
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Nestresuj se stresem

- Poskytovatel: MP Education, s.r.o.
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Nácvik a trénink dovedností
- Realizováno pro 6. ročníky (3x1 vyučovací hodiny)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence záškoláctví
 - Prevence poruch příjmu potravy
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Na startu mužnosti/ Dospívám aneb život plný změn/ Tak „TO“ nechceš

- Poskytovatel: MP Education, s.r.o.
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Nácvik a trénink dovedností
- Realizováno pro 7. ročníky a 8. ročníky (3x1 vyučovací hodiny pouze chlapci/dívky, celá třída)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence rizikového sexuálního chování
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Dívčí koutek

- Poskytovatel: IFMSA Česká republika
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
 - Nácvik a trénink dovedností
- Realizováno pro 7. ročníky (3x1 vyučovací hodiny pouze dívky)
- Typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.
 - Prevence rizikového sexuálního chování
 - Prevence duševních onemocnění a psychických problémů

Besedy Policie České republiky

- Poskytovatel: Policie České republiky
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
- Realizováno pro 1., 2., 3., 6. a 9. ročník – vždy podle potřeby dané třídy
- Typy rizikového chování, na které jsou programy zaměřeny:
 - Prevence šikany a projevů agrese
 - Prevence kyberšikany
 - Prevence rizikového chování v dopravě
 - Prevence kriminálního chování

Vzpoura úrazům

- Poskytovatel: VZP
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
- Realizováno pro 5., 8. a 9. ročník
- Typy rizikového chování, na které jsou programy zaměřeny:
 - Prevence rizikového chování v dopravě
 - Prevence úrazů

Besedy od Městské policie Plzeň

- Poskytovatel: Městská policie Plzeň
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
- Realizováno pro 1. - 9. ročník – vždy podle potřeby dané třídy
- Typy rizikového chování, na které jsou programy zaměřeny:
 - Prevence šikany a projevů agrese
 - Prevence kyberšikany
 - Prevence rizikového chování v dopravě
 - Prevence rasismu a xenofobie
 - Prevence užívání tabáku
 - Prevence užívání alkoholu
 - Prevence užívání dalších návykových látek
 - Prevence závislostního chování pro nelátkové závislosti
 - Prevence kriminálního chování

Cestování veřejnou dopravou

- Poskytovatel: MHD Plzeň
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
- Realizováno pro 9. ročník
- Typy rizikového chování, na které jsou programy zaměřeny:
 - Prevence rizikového chování v dopravě
 - Prevence kriminálního chování

10 věcí, které by tvoji přátelé měli vědět o drogách

- Poskytovatel: Řekni ne drogám – řekni ano životu, z.s.
- Úroveň programu: Všeobecná primární prevence
- Hlavní formy práce:
 - Přednáška, prezentace informací
 - Interaktivní skupinová diskuse
- Realizováno pro 7. ročník
- Typy rizikového chování, na které jsou programy zaměřeny:
 - Prevence užívání tabáku
 - Prevence užívání alkoholu
 - Prevence užívání dalších návykových látek

7. ÚKOLY JEDNOTLIVÝCH PRACOVNÍKŮ, ZAPOJENÍ ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ DO PP

- Ředitel školy

- Má odpovědnost za podporu, vytváření a realizaci programu, sleduje jeho efektivitu, v případě potřeby svolává výchovné komise.

- Školní psycholožka

- Spolupracuje se školní metodičkou prevence na tvorbě a realizaci PP
- Poskytuje rodičům i žákům odborné konzultace a poradenství při studijních výchovných problémech dětí. Cílem je zamezit rozvíjení rizikového chování u dětí, pomoci se školním neúspěchem i poskytnout poradenskou pomoc při řešení osobních problémů.
- Realizuje v případě potřeby specializované přednášky/třídní schůzky, s cílem osvětlit problém, který se ve třídě/škole vyskytl a zamezit jeho šíření.
- Školní psycholožka vede v případě potřeby dané třídy/kolektivu/jednotlivce peer programy a další preventivní akce.

- Školní metodička prevence

- Koordinuje přípravy a realizace programů a besed dle aktuálních potřeb žáků a pedagogů v daném školním roce. Dokumentuje průběh a hodnotí realizaci preventivní strategie.
- Konzultuje nové získané podněty a informace se školní psycholožkou a vedením školy. Cílem je vzájemná informovanost o dění na škole, tak aby vždy bylo možné rychlé najít řešení nově vzniklých situací a zároveň zamezení šíření rizikového chování mezi žáky.
- Pravidelně předává informace k nově řešeným tématům (viz například užívání nikotinových sáček, e-cigaret atd.) celému pedagogickému sboru. Cílem je, aby každý pedagog na naší škole věděl, s čím se nyní žáci setkávají a uměl identifikovat i zdánlivě "nevinné" látky a problémy.
- Komunikuje s žáky, rodiči, ostatními pracovníky školy (především s třídními učiteli), odkazuje na další odborníky, monitoruje žáky v riziku a s poruchou chování a emocí, zaměřuje se na zachycování varovných signálů souvisejících s problematikou rizikových projevů chování.
- Účastní se výchovných komisí, spolupracuje s organizacemi v oblasti primární prevence.

- Speciální pedagožka

- Podílí se na tvorbě individuálních vzdělávacích plánů a podpůrných opatření pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami.

- Pedagogický sbor

- Jednotliví učitelé začleňují preventivní témata do výuky svých předmětů (viz ŠVP), jednotlivé problémy a nejasnosti z oblasti prevence rizikových projevů chování konzultují s metodičkou prevence, školní psycholožkou, speciální pedagožkou a vedením školy.

- Třídní učitelé

- Hrají stěžejní úlohu při naplňování PP, mapují vztahy ve své třídě, vhodnými aktivitami navozují zdravé prostředí v kolektivu, konzultují a úzce spolupracují s metodičkou prevence, psycholožkou, speciální pedagožkou a vedením školy, také s ostatními pracovníky školy a rodiči, seznamují žáky s PP, podílí se na léčbě vztahů v kolektivech, ve kterých se vyskytla šikana, důsledně postihují (navrhují a udělují kázeňská opatření) žáky v případě porušení školního řádu. S rodiči komunikují nejen prostřednictvím třídních schůzek, ale ihned, když se objeví problém. Žákům i rodičům jsou k dispozici během konzultačních hodin.

- Školní parlament

- Rozvíjí zodpovědnost žáků za širší společenství a vzájemné soužití. Je prostorem pro zapojení žáků do organizace školy. Pravidelná setkání umožňují kontinuální práci a prevenci problémů ve třídách.

8. ZÁVĚR, ŘÍZENÍ

Za realizaci Preventivního programu 21. ZŠ zodpovídá školní metodik prevence, který koordinuje práci jednotlivých učitelů a externích spolupracovníků. Školní metodik se podílí na analýze současného stavu a zároveň na řešení jednotlivých problémů.

Ke zjištění aktuálního stavu sociálně negativních jevů ve škole jsou během školního roku využívány dotazníky, práce třídních učitelů, připomínky dětí a školní samosprávy, schránka důvěry umístěná na školní chodbě, třídnické hodiny a hodiny předmětů výchovného charakteru.

O průběhu naplňování Preventivního programu školy informuje metodik prevence vedení školy a spolu s ním pravidelně vyhodnocuje aktuální situaci ve škole.

Veškerá činnost týkající se prevence na škole a postupy metodika prevence i jednotlivých pedagogů se řídí **Metodickými doporučeními k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže** (č. j. MSMT-21291/2010-28, dostupné z <https://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuceni-a-pokyny>). Aktualizované přílohy výše zmíněného doporučení (dle seznamu níže) jsou v tištěné podobě přidány k Preventivnímu programu pro školní rok 2024/2025.

Zároveň přihlížíme k **Metodickému pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních** (č.j. MSMT-21149/2016, dostupné z <https://www.msmt.cz/file/38988/>, taktéž v tištěné podobě přiloženo k Preventivnímu programu pro školní rok 2024/2025).

9. PŘÍLOHY

Příloha č. 1 – Krizový plán školy

Příloha č. 2 – Seznam příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže

Příloha č. 3 - Krizová pomoc v Plzni

Příloha č. 4 - Besedy prevence rizikového chování, osobnostní a sociální rozvoj pro školní rok 2024/25

Příloha č. 5 – Školní neúspěšnost (preventivní program) – přiložen v tištěné podobě k MMP a v PDF na stránky školy.

Příloha č. 1

Krizový plán školy

Krizový plán školy se řídí pokyny PPP Plzeň a je taktéž v tištěné podobě přiložen k MMP. Zároveň je k dispozici na oficiálních www stránkách naší školy: <https://www.21zsplzen.cz/>.

Příloha č. 2

Seznam příloh Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže²

1. Návykové látky (dle aktuálních změn r. 2019)
2. Rizikové chování v dopravě
3. Poruchy příjmu potravy (dle aktuálních změn r. 2022)
4. Alkohol u dětí školního věku (dle aktuálních změn r. 2019)
5. Syndrom CAN
6. Školní šikana (dle aktuálních změn r. 2020)
7. Kyberšikana
8. Homofobie
9. Extrémismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus
10. Vandalismus
11. Záškoláctví
12. Krádeže
13. Tabák (dle aktuálních změn r. 2019)
14. Krizové situace spojené s násilím
15. Netolismus
16. Sebepoškozování
17. Nová náboženská hnutí
18. Rizikové sexuální chování
19. Příslušnost k subkulturám
20. Domácí násilí
21. Hazardní hraní
22. Zásady přístupu k dětem, žákům, studentům s PAS (autistické spektrum) v rámci vzdělávacího procesu (dle aktuálních změn r. 2019)
23. Psychická krize/duševní onemocnění žáka (dle aktuálních změn r. 2023)
24. Sebevražedné chování (r. 2023)

² Dostupné z: <https://msmt.gov.cz/vzdelavani/socialni-programy/metodicke-dokumenty-doporuzeni-a-pokyny>

Příloha č. 3

Krizová pomoc

1. Krizová centra

Preventivní Centrum Centrum protidrogové prevence a terapie, o.p.s.	Jiráskovo nám. 31, Plzeň 301 00 www.cppt.cz e-mail: prevence@cppt.cz mobil: 731 183 394	Programy primární prevence pro žáky, studenty, semináře pro pedagogy, rodiče a širokou veřejnost, poradenství v oblasti prim. prevence, zprostředkování odborné péče.
Policie ČR Oddělení tisku a prevence	Nádražní 2, Plzeň www.policie.cz e-mail: krpp.tisk.plzen.kraj@pcr.cz tel: 974 321 207	Přednášky primární prevence na téma: šikana, prevence užívání návykových látek, právní odpovědnost, návštěva a předvedení práce policie dětem.
Městská policie Plzeň	Perlová 66, 301 00 Plzeň www.mpplzen.cz email: sekretariatmpplzen@plzen.eu tel: 378 036 911	Skupina pro metodiku a korespondenci, projekty prevence kriminality, akce v rámci primární prevence kriminality (besedy a další různé akce pro ZŠ).
Ponton	Sady pětaticátníků 94/27 301 00 Plzeň www.ponton.cz email: info@ponton.cz tel: 773334363	Nízkoprahový klub pro děti a mládež: nabídka volnočasových a sociálních aktivit dětem a mládeži.
Společnost TADY A TEĎ, o.p.s.	Sady pětaticátníků 27 326 00 Plzeň www.tadyated.org email: info@tadyated.org tel: 724247191	Podpůrné vzdělávací a aktivizační programy pro děti vyrůstající v sociálně vyloučených lokalitách.
Bílý kruh bezpečí	Jungmannova 1, 301 00 Plzeň www.bkb.cz email: bkb.plzen@bkb.cz tel: 734 157 200	Pomoc obětem trestné činnosti Primární prevence kriminality
Středisko výchovné péče	Karlovarská 67, Plzeň www.dduplzen.cz email: svplzen@dduplzen.cz <u>Tel. recepce, ddú:</u> +420 778 885 328 <u>Sociální pracovnice:</u> +420 777 722 329 <u>Mobil pro noc:</u> +420 777 179 175	Pobytové a ambulantní zařízení pro děti a mládež s výchovnými problémy, rodinná terapie a poradenství, vzdělávací kurzy pro pedagogy.

Naděje	Železniční 36, Plzeň www.nadeje.cz email: vera.mikova@nadeje.cz tel: 377 456 912	Cílovou skupinou sociální práce NADĚJE v Plzni jsou rodiny, jednotlivci, děti a mládež ohrožené nebo postižené sociálním vyloučením a ztrátou domova. Poskytují tyto služby: sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, ubytování, azylové domy, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež.
Salesiánské středisko mládeže	Plzeň Revoluční 151/98, Plzeň www.sdbplzen.cz email: sdbplzen@sdbplzen.cz tel: 377 266 953	Balón – klub pro volný čas dětí (nízký práh) Vzducholoď– podpora sociálních dovedností Kroužky – zájmová činnost Střecha – pomoc dětem, mládeži a rodině
Ulice	Korandova 14, 301 00 Plzeň www.ulice-plzen.com email: info@ulice-plzen.com tel: 725 178 656	Posláním Spolku Ulice Plzeň je poskytovat sociální a zdravotní služby osobám ohroženým závislostí a poskytujícím komerční sexuální služby. Spolek Ulice Plzeň provozuje dva základní programy: <u>Terénní program Ulice – terciární</u> prevence drogových závislostí a prostituce <u>Substituční centrum Plzeň – léčba</u> opiátových závislostí
Zdravotní ústav – Plzeň Centrum veřejného zdraví Poradna a testování HIV/AIDS	17. listopadu, Plzeň www.zuusti.cz email: hiv.poradna@zuusti.cz tel: 245 015 015	Poskytovatel zdravotních služeb.
Centrum SOS Archa Sociální služby města Plzně DIAKONIE	Resslova 12, 301 00 Plzeň www.diakoniezapad.cz email: archa@diakoniezapad.cz tel.: +420 733 614 645	Centrum SOS Archa poskytuje ambulantní krizovou pomoc lidem v obtížné životní situaci, kterou vnímají jako neodkladnou a naléhavou a v dané chvíli ji nemohou zvládnout vlastními silami. Nabízí jim okamžité a bezplatné poradenství a podporu.

PPP Plzeň	Plzeň Částkova 78, Plzeň www.pepor-plzen.cz Email: poradnaplzen@pepor-plzen.cz Tel: 377 468 111	Poradenství v oblasti primární prevence – metodické vedení a pomoc, pomoc při zprostředkování odborné péče, nabídka programu Třída plná pohody pro 1. a 2. stupeň ZŠ
Krajský úřad Plzeň - odd. mládeže a sportu	Škroupova 18, Plzeň 301 00 www.plzensky-kraj.cz Mgr. Irena Kroftová email: irena.kroftova@plzensky-kraj.cz tel. 377 195 320	Prevence sociálně patologických jevů a výchova k toleranci, dotační programy
Magistrát města Plzně – odd. prevence kriminality	Náměstí Republiky 1, Plzeň Mgr. Andrea Gregorová email: gregorova@plzen.eu tel: 378 032 256	Protidrogová koordinátorka a manažerka projektu prevence kriminality Magistrátu města Plzně.

2. Linky pomoci

Linka bezpečí	116 111
Krizové centrum	733 414 421
Rodičovská linka	606 021 021
Linka pro ženy a dívky	603 210 999 (PO, ST, PÁ 08:00 – 20:00)
Bílý kruh bezpečí	116 006
Linka důvěry Ledovec	739 055 555 (denně 8:00 – 24:00)
Linka první psychické pomoci	116 123
Česká společnost AIDS pomoc	800 800 980
Život 90 - Senior linka	800 157 157
Linka vzkaz domů pro děti, které odešli z domova	800 111 113
Internet helpline	800 155 555

Příloha č. 4

Besedy prevence rizikového chování, osobnostní a sociální rozvoj pro školní rok 2023/2024

Září 2023

- *Adaptační kurz pro 6. třídy*, školní psycholožka Mgr. Pavla Roubalová + třídní učitelé Mgr. Andrea Běhoučková, Mgr. Helena Kopečková, Mgr. Lenka Bednárová, Ph.D.
- *Na světě nejsi sám – MP Education* (dále jen MP EDU) – Program zaměřený na vzájemné chování vrstevníků ve skupině.
 - 5. třídy
- *Nestresuj se stresem – MP EDU* – Žáci se seznámili s významem pojmu stres, s jeho vznikem a zároveň možnostmi, jak stresové situace zvládnout.
 - 6. třídy

Říjen 2023

- *Sociometrické šetření ve třídách*, školní psycholožka Mgr. Pavla Roubalová
- *Dívčí klub – IFMSA ČR* – besedy o dospívání, první menstruaci a tělesných změnách pro dívky vedené studentkami lékařské fakulty UK.
 - 7. třídy

Prosinec 2023

- *Medici PRO Očkování (MPO)* – studenti 2. LF UK a studenti Marketingu a PR FSV UK – Přednášky zaměřené na problematiku očkování a také dezinformace s ním spojené.
 - 8. třídy
- *Bolest jménem šikana – ACET ČR* – Interaktivní program zaměřený na problematiku chování mezi vrstevníky a předcházení šikaně.
 - 8.C
- *Zábavní pyrotechnika* – Městská policie Plzeň – Žáci byli seznámeni s nákupem, uskladněním, manipulací a klasifikací zábavní pyrotechniky. Na praktických příkladech byly ukázány možné následky neodborné manipulace a hlášení požáru.
 - 4. třídy
- *Nečekané těhotenství – NIŽ* – Program zaměřený na navání zdravých a trvalých partnerských vztahů, který zároveň prohlubuje povědomí žáků o těhotenství.
 - 9. třídy

Leden 2024

- *Moje cesta na svět – Národní iniciativa pro život, o.p.s.* (dále jen NIŽ) – Program určen pro žáky 3. tříd, který citlivě otevřel komunikaci o vzniku lidského života, prenatalním vývoji i narození dítěte.
 - 3. třídy
- *Bolest jménem šikana – ACET ČR* – Interaktivní program zaměřený na problematiku chování mezi vrstevníky, zaměřující se na základní pravidla chování v kolektivu.
 - 6. B a C
- *Nuda a závislosti – ACET ČR* – Interaktivní program seznamující žáky s problematikou látkových i nelátkových závislostí.
 - 8. C

Únor 2024

- *Trestní odpovědnost, legální látky* – Městská policie Plzeň – Žáci byli seznámeni s definicí, pojmy, účinky a praktickými příklady užívání legálních látek.
 - 6. třídy
- *Ilegální drogy* – Městská policie Plzeň – Beseda seznámila žáky osmých ročníků s pojmy a účinky ilegálních návykových látek.
 - 8. třídy
- *Trestní odpovědnost, Jak si nezkomplikovat život* – Městská policie – Beseda shrnula pro žáky 9. tříd otázky týkající se trestní odpovědnosti.
 - 9. třídy
- *Etiketu do škol, interaktivní beseda* – Aktivity centrum Krašovská – Program je zaměřen na to, jak se k sobě chovat slušně ve společnosti ostatních lidí, provádí děti témata zdravení, oblékání i stravování.
 - 3. třídy

Březen 2024

- *Dopravní výchova* – dopravní hřiště 33. ZŠ Plzeň – Dětem byly pod vedením lektorů vysvětleny základy dopravní výchovy, které si následně vyzkoušeli v praxi.
 - 3. – 5. třídy (dále také duben 2024)
- *Netolismus* – Městská policie Plzeň – Beseda o sociálních sítích, virtuálních on-line hrách a nebezpečí, které hrozí ve virtuálním světě.
 - 5. třídy
- *Bezpečně v dopravě* – Městská policie Plzeň – Seznámení mladších žáků s dopravním provozem v roli chodce, cyklisty a spolujezdce.
 - 3. třídy
- *Pes a pravidla* – Městská policie Plzeň – Základy chování ke psu v domácnosti i na ulici, základní povinnosti k psímu kamarádovi, jak policistům pomáhá služební pes.
 - 2. třídy
- *Setkání s cizí osobou* – Městská policie Plzeň – Program seznamuje mladší žáky s praktickými příklady kontaktu s cizí osobou a ukazuje na modelových situacích, jak předejít nebezpečí během setkání v on-line a off-line světě.
 - 1. třídy
- *Šikana, kyberšikana* – Městská policie Plzeň – Žáci byli seznámeni s praktickými příklady šikany a kyberšikany – včetně právní a sociální stránky tématu.
 - 7. třídy
- *Skrytá nebezpečí internetu* – ACET ČR – Preventivní program zaměřený zejména na problematiku kyberšikany, sextingu a dalších kyber-hrozeb.
 - 8. třídy

Duben 2024

- *Dobrodružství v dospívání* – NIŽ – Program ukázal žákům pozitivní význam lidské sexuality v manželství a partnerství. Prohloubil a ukotvil znalosti žáků a žákyň v oblastech pohlavního vývoje, dospívání a partnerství.
 - 5. třídy
- *Šikana a kyberšikana* – PČR – preventivní program, který žáky a žákyň seznamoval s pravidly chování k vrstevníkům a problematikou šikany/kyberšikany.
 - 4. a 5. třídy
- *Pobavme se o alkoholu* – SANANIM, z.ú. – interaktivní přednáška seznamující žáky s riziky požívání alkoholických nápojů.
 - 7. a 8. třídy

Květen 2024

- *Na cestě k mužnosti* – MP EDU – Žákům byli během programu citlivě předávány informace ohledně hormonálních a fyzických změn, které se odehrávají v dospívání.
 - 7. ročník
- *Dívčí klub* – IFMSA ČR – Besedy o dospívání, první menstruaci a tělesných změnách pro dívky vedené studentkami lékařské fakulty UK.
 - 5. třídy
- *Zásady správného chování* – PČR – Preventivní program založený na základních pravidlech chování ve společnosti.
 - 1. a 2. třídy
- *Lidské tělo* – Medicus Pilsensis – Přednáška o fungování lidského těla, kterou pro školu zorganizoval spolek plzeňských mediků.
 - 5. třídy

Červen 2024

- *Sociální síť –Tvoje cesta onlinem* – PČR – Besedy zaměřené na bezpečný pohyb na internetu, sexting, bezpečná hesla a kyberšikanu.
 - 6. třídy
- *Doprava + edukativní videa* – PČR – beseda seznámila žáky 9. ročníků s problematikou bezpečného chování v dopravních situacích.
 - 9. ročník